

Jel, hogy az ég küldöttévé, „angyallá“ változzék az ember a Földön, ki áldást hoz és békességet, hogy fennszóval és tettel dicsóíthesse az örökké megújuló életet adó Istent!

Kapcsolódjunk bele mi is ebbe a kozmikus méretű mozgásba, eget és földet, Istent és embert közelítő szeretet-áradásba. Hogy közelebb kerüljünk mi is — s általunk e világ — Isten országához! Ámen.

KOVÁCS ISTVÁN

MINDENEKET MEGSZERZEK NEKI

1 Krón. 22, 5—7. 11—13

Dávid felett elszálltak az évek — s az életben mindig befejezetlen marad valami. A király nagy álma s népének vágya — a templomépítés — megvalósulatlan: fiára marad.

Az agg király elnézi gyermekét. Titkon figyel: vajon megfelelő utód lesz belőle? Vajon rábízhatja-e életének megvalósulatlan maradt nagy tervét: az Úr házának felépítését?! — „Az én fiam, Salamon, gyermek és igen gyenge“ — így látja Dávid. A Krónikás pedig feljegyzi, hogy: „Dávid azért mindeneket nagy bőségesen megszerze, minekelőtte meghalna.“

Örök szülői törekvés ez a dávidi. Álmokat, terveket szó a jövővel — gyermeke jövőjével — kapcsolatosan. Minden igazi szülő ismeri, ha nem is királyi templomépítés tervével kapcsolatosan, de gyermeke boldog jövőjét tervező-építő formában.

A gyermeket néző, fölé hajló ábrándos álmodozás, jövőtervezés mindig az emlékezés fájdalmas-könnyes sóhajával kezdődik. Valóra nem váltott, nem válthatott szép álmaink, terveink egész sokaságát szeretnénk legalább gyermekünk életében valóra váltani. Legalább neki sikerüljön mindaz, ami nekünk nem sikerülhetett. Önnön életünket szeretnénk meghaladni: gyermekünkben, gyermekünk által. — Nekem oly keveset sikerült elérni, megvalósítani az életben — mondja az egyik szülő —, de gyermekemnek többre biztosítok lehetőséget! — Nekem még gyermekként, fiatalon veritékes munkával kellett megküzdenem a mindennapi kenyérért — vallja emlékezően a másik —, gyermekemet majd megóvom ettől! — Szegények voltunk — emlékezik a harmadik —, a sok gyermek mellett nem volt rá lehetőség, hogy szüleim taníttassanak. Pedig szerettem volna... Gyermekemnek ezt is lehetővé teszem.

S valóban „megindul“, ellágyul a szülői szív az ilyen tervek rendjén. S mi is — akárcsak Dávid király — gyengének, kicsinynek és erőtlennek látjuk gyermekünket ilyenkor. De hogy is ne éreznénk, látnánk ilyennek az oly hatalmas tervek, életálmok valóráváltásának feladata előtt állva, amelyeket nekünk nem sikerült megvalósítani az életben?

Végül mindig egy boldog, bizakodó mosoly árad el lelkünkön, mert gyermekünkre nézve hisszük is, hogy neki sikerülni fog minden. S nemcsak hisszük. Érezzük is tovagyűrűzni magunkban a hatalmas életerőt: az életálmainkat s gyermekünk eredményes, boldog jövőjét valóráváltót.

Aztán — nem maradunk tétlenek. Ősi szülői nekifeszüléssel — akárcsak Dávid király — „mindeneket nagy bőségesen megszerzünk“, hogy

gyermekünket elégedettnek és boldognak — s jövőjét biztosítottak — tudjuk, mielőtt magára kellene hagynunk az életben.

Igy is van ez rendjén. E téren is a Szentírás szava válik valóra: „A szülő hivatott kincseket gyűjteni gyermekének“ (2Kor 12, 14).

Ki mit gyűjt, milyen „kincseket“ szerez gyermekének?

Sokféle kincskeresőt, kincsgyűjtőt látunk az életben. E téren is. Van szülő, aki házat épít vagy tömblakásra fizet be gyermekének. Van, aki kocsit vásárol, vagy bútort, lakberendezési tárgyakat halmoz. Ismét mások takarékbetétkönyvön kuporgatnak gyermeküknek vagyont érő, jelentős ezreket. Ismét mások divatos — „jól menő-kereső“ — életpályára készítik, s erejükön felül vállalnak terheket — „megkímélik a gyermeket“ —, míg az önállósulhat az életben.

A gyermeke jövőjét, érvényesülését és boldogságát megalapozni akaró szülőt — aki még önnön életét is szeretné meghaladni, túlszárnyalni gyermekében — általában nem is lehet lebeszélni az ilyesmiről. Értethetően, hisz minden igazi szülő gyermeke boldogulását, érvényesülését kívánja, és ennek érdekében hajlandó akár a legmesszebbmenő áldozatokat is meghozni, akár a „falatot is megvonni magától“. Nem is lenne igazi szülő enélkül. De épp ez rejti a legtöbb — szülőt és gyermeket egyaránt fenyegető — veszélyt magában! Különösen akkor, ha a szülő azt hiszi, hogy ezzel aztán maradéktalanul eleget is tett szülői kötelezettségeinek. Ha azt hiszi, hogy ezzel a „mindeneket nagy bőségesen megszerzek, biztosítok neki“ áldozathozatallal teljesen betöltötte szülői hivatását.

Ismertem anyát, aki minden áldozatot meghozott egyetlen lányáért. Taníttatta, otthon nem dolgoztatta, „kímélte“. Valósággal olvadozott a szíve gyönyörűségében, ha megvásárolhatta mindazt, amit lánya szemezája csak megkívánt. Édesség kellett? Cukorkát, csokoládét vásárolt halommal. Divatos ruha, cipő kellett? Gondolkodás nélkül adta rá a pénzt. Szórakozni indult a lánya s pénzt kért? Adta zokszó nélkül, örömmel. Csak jól legyen, elégedetten, boldogan éljen. Ne nélkülözzön, mint ő, az anya, egykoron. Arra azonban már nem volt ideje — vagy tán nem is jutott eszébe? —, hogy megkérdezze lányától: hova jár divatos ruháiban, hol és miként szórakozik? Amikor aztán meg kellett kérdeznie, akkor már késő volt. Nem használt, nem segített. Mire megtanulta, hogy a gyermek, az ifjú jövőjének, boldogságának építgetése nemcsak abból áll, hogy „mindeneket nagy bőségesen megszerzek neki“, akkor már sem a szégyent, sem a bajokat nem lehetett orvosolni, meg nem törtéنتé tenni. S akkor — ahogyan az lenni szokott az ilyen esetekben — már hiábavalóak voltak a méltatlankodó szemrehányások.

Dávid király példája az igazi, bölcs és előrelátó szülői magatartásra figyelmeztet. A helyes szülői magatartásra. A Krónikás ugyanis megörökített egy fontos — a mai szülői magatartás kialakításához is sorsdöntően lényeges — tudnivalót: Dávid nemcsak „mindeneket bőségesen megszerze“, hogy mindeneket előkészítsen, hanem tanította, tanácsokkal is ellátta gyermekét. „Édes fiam, én elgondoltam vala szívemben... adjon az Úr néked értelmet és bölcsességet, hogy az Úrnak, a te Istenednek törvényét megőrizzed. Akkor jól lesz dolgod, ha a rendeléseket és a végzéseket megtartod és teljesíted azokat.“

A gyermekkel való foglalkozás és törődés, a gazdag élettapasztalatokat átadó hasznos tanácsok a legtöbbször többet érnek az életben, mint

minden egybegyűjtött, kuporgatott és felhalmozott „kincs“. Salamon később így emlékezett erre a jövőjét megalapozó apai kincsgyűjtésre: „Mert én atyámnak fia voltam, gyenge és egyetlenegy... tehát tanított engem és mondá nékem: tartsa meg az én beszédemet a te elméd, hogy megtartván az én parancsolataimat, élj“ (Péld 4, 3—4).

Salamon valóra váltotta a hozzáfűzött, beléhelyezett szülői reményeket, álmokat és terveket. Sikerült felépítenie az Úrnak szentelt csodálatos templomot.

A sikeres, eredményes és boldog élet, amely a szülői életálmok megvalósulásáról tanúskodik a gyermek életében: sohasem tekinthető a véletlen művének. Benne vagy mögötte mindig ott van — szerényen meghúzódik — egy áldozatos apai vagy anyai élet jövőt álmódó és építő szolgálata, a „mindeneket megszerzek neki“ nekifeszülése, beleértve a gyermekkel és ifjúval való fokozott törődés — tanácsadás, lelki nevelés — áldozatvállalását is.

A dávidi példa tanulsága ma is érvényes. Ma is csak ott nőnek Isten dicsőségét hirdető módon emelt salamoni életek, ahol a szülők ily dávidi módon és értelemben álmódják, tervezik és alapozzák gyermekeik számára az eredményes jövőt, a boldog életet! Ámen.

KOVÁCS ISTVÁN

JÓSZÓVAL VAGY VERÉSSSEL?

1 Móz. 22, 12

A legtöbb felnőtt megdöbbenéssel vette tudomásul a szenzációszámbe menő hírt: Svédországban hosszas vita után törvénybe iktatták, hogy nemcsak a nevelők, tanárok, de maguk a szülők sem verhetik gyermeküket. A testi fenyítést — még ha saját gyermeke nevelése érdekében alkalmazza is a szülő — törvény bünteti.

Ahogy az új dolgokkal lenni szokott, voltak, akik megértéssel, helyeslően fogadták az új törvényt, míg mások — főként a szülők — olyan felháborodva és méltatlankodással vették tudomásul, mint akiket törvényes jogaik gyakorlásában korlátoztak.

Az új törvény körül fellángoló vita hevessége meghökkentő kissé, de az ellene kardoskodó felnőttek „megátalkodottsága“ is érthető, legalábbis első pillantásra. A testi fenyítés gyakorlata — és szülői joga — ugyanis évezredek óta hozzátartozik a gyermekneveléshez. Nemcsak a múltban, de ma is meglehetősen általánosan elfogadott vélemény, hogy a szülőnek joga van veréssel, testi fenyítéssel megtörni gyermeke akaratát. Úgymond: épp a gyermek érdekében.

Ami kétségtelen: minden szülőnek szembe kell néznie — legalább egyszer az életben — ezzel a kérdéssel. A felnőttek és ifjak közötti viszonyt, a szülő és gyermek kapcsolatát nem lehet mindig problémamentesen megoldani. A törvényszerűen bekövetkező súrlódások, ellentétek rendjén a szülőnek keresztül kell vinnie a maga akaratát nevelői céljainak megfelelően és gyermeke „rendes emberré“ formálása érdekében. De hogyan tegye ezt?! Jószóval, — vagy ha így „nem megy“: veréssel?